

Қазақстан-Беларусь: Парламентаралық ынтымақтастық нығайып келеді

Мәжіліс төрағасы Ерлан Қошанов Беларусь Республикасына ресми сапармен барды. Ол Минскіде ел Президенті Александр Лукашенкомен, Ұлттық жиналыстың Өкілдер палатасының басшысы Игорь Сергеенкомен және Республика Кеңесінің төрағасы Наталья Кочановамен кездесті. Тараптар екіжақты қарым-қатынастың жоғары деңгейін атап өтіп, парламентаралық ынтымақтастықты кеңейту келешегі талқылады.

Беларусь Республикасының Президенті Александр Лукашенкомен кездесуде Ерлан Қошанов Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың зор ықыласы мен ізгі тілегін жеткізіп, халықтарымыздың арасындағы терең тарихи байланысты атап өтті. Мәжіліс спикері екі ел Президенттерінің сенімді саяси қарым-қатынасының арқасында бүгінде Қазақстан – Беларусь байланысы стратегиялық әріптестік деңгейіне көтерілгеніне ерекше тоқталды. Сауда-экономика, өндіріс, ауыл шаруашылығы, келік және басқа да салалардағы ынтымақтастықтың жоғары қарқыны – соның нақты нәтижесі.

Ерлан Қошанов Беларусь басшысына Президент бастамасымен елімізде жүргізіліп жатқан ауқымды саяси өзгеріс туралы айтты. Елімізде мемлекеттік қоғамдық-саяси және құқықтық архитектурасын түбегейлі жаңғыртатын жаңа Конституцияның жобасы кеңінен талқыланып жатыр. Ата заңның жаңа жобасы бойынша түпкілікті шешімді бүкілхалықтық референдумда ел азаматтары қабылдайды.

Александр Лукашенко Президент Қасым-Жомарт Тоқаевқа жылы лебізін жолдады. Ол қазіргі күрделі кезеңде екі ел арасындағы ынтымақтастықты нығайтудағы парламентарийлердің рөлін ерекше атап өтті. Бұл орайда Беларусь пен Қазақстанның көпжылдық достық пен егеменді мемлекеттердің дамуын қолдайтынын, халықаралық күн тәртібінде ортақ ұстанымға ие екенін жеткізді. Сондай-ақ Шанхай ынтымақтастығы ұйымына кіру кезінде Беларусьті қолдағаны үшін Қазақстанға алғысын білдірді.

Беларусь басшысы Қазақстанмен арадағы қазірдің өзінде 1 млрд доллардан асқан тауар айналымының жоғары өсу қарқынына оң баға беріп, машина жасау мен ауыл шаруашылығындағы кооперацияны кеңейтуге шақырды.

Ұлттық жиналыстың Өкілдер палатасының басшысы Игорь Сергеенкомен кездесуде парламентаралық диалогтен бастап екі ел арасындағы экономикалық, мәдени ынтымақтастыққа дейінгі кең ауқымдағы мәселелер сөз болды.

«Қазақстан мен Беларусь – сенімді стратегиялық серіктес. Мемлекеттер басшылары мұны үнемі айтып келеді. Екі ел арасында жемісті саяси диалог жолға қойылған. Өнеркәсіпте, машина жасауда және аграрлық салада кооперациялық байланыс кеңейіп жатыр. Екі мемлекеттің парламенттері де өзара қарым-қатынастың қарқынды дамуына зор үлес қосып отыр. Заң шығару ісінде тұрақты тәжірибе алмасу жолға қойылып, достық топтары белсенді әрі нәтижелі жұмыс істеп жатыр, депутаттарымыздың арасында бекем байланыс орнаған», деді Мәжіліс спикері.

Өз кезегінде Игорь Сергеенко Қазақстан Беларусь елі үшін әрдайым уақыт сынынан өткен дос, стратегиялық серіктес әрі одақтас болып қала беретінін айтты. Ол Астана сияқты Минск де сындарлы, біріктіретін күн тәртібін халықаралық алаңдарда ілгерілетуге басымдық беретініне мән берді.

Өкілдер палатасының төрағасы Қазақстанда жүргізіліп жатқан реформалар бағытын жоғары бағалады. Қазақстанның түрлі саладағы заң шығару жұмысындағы тәжірибесін Беларусь депутаттары жан-жақты зерделеп отырғанын тілге тиек етті.

Спикерлер цифрландыру саласындағы парламенттердің қызметіне де ерекше назар аударды. Мәжіліс төрағасы Мемлекет басшысының үш жыл ішінде Қазақстанды цифрлық мемлекетке айналдыру міндетін алға қойғанына тоқталды. Осы ретте депутаттар әзірлеген Цифрлық кодекс пен Жасанды интеллект туралы заң

күшіне енді. Астанада халықаралық ЖИ орталығы, «Astana Hub» технопарк қарқынды жұмыс істеп тұр, сондай-ақ Орталық Азиядағы ең қуатты суперкомпьютер іске қосылды.

Кездесу қорытындысында депутаттар заңнамалық жұмыс бойынша өзара тәжірибе алмасуды жалғастыруға, парламентаралық ұйымдар аясында, сонымен қатар достық топтары, салалық комитеттер мен парламенттер аппараттары желісі аясында ықпалдастықты нығайтуға уағдаласты.

Ерлан Қошанов екі елдің заң шығарушы органдары арасындағы әріптестікті дамыту мәселелерін Республика Кеңесінің төрағасы Наталья Кочановамен де талқылады.

«Біздің парламентаралық қарым-қатынасымыз қарқынды дамып келеді. Жеке байланыстың арқасында өзара сенім мен құрмет нығаяды. Парламентаралық ұйымдар шеңберінде де тығыз байланыстамыз. Бір-біріміздің бастамаларымызға қолдау білдіруде де жақсы тәжірибе бар. Біз Парламентаралық Одақ, ТМД Парламентаралық Ассамблеясы, ҰҚШҰ және ЕҚЫҰ Парламенттік Ассамблеялары аясындағы өзара дәстүрлі ықпалдастықты одан әрі кеңейтуге ниеттіміз», деді Мәжіліс төрағасы.

Екі ел арасындағы мәдениет пен білім салалары бойынша парламентаралық қолдауды кеңейту, жастарға арналған бірлескен жобаларды іске асыру, туризм мен инновация бағытында өнеркәсіптік кооперацияны дамыту сынды екіжақты ынтымақтастықты күшейту мәселелері қамтылған мазмұнды әңгіме өрбіді.

Ұлттық жиналыстың Өкілдер палатасы мен Республика Кеңесінде өткен кездесулерде Ерлан Қошанов Беларусь депутаттарына елімізде жүргізіліп жатқан конституциялық реформа туралы айтып берді. Ол жаңа Конституцияның жобасы Қазақстан Парламентінің құзыретін едәуір күшейтетінін, қоғамның саясатқа араласуын кеңейтетінін және «Күшті Президент-ықпалды Парламент» есеп беретін Үкімет» формуласын нығайтатынын ерекше атап өтті.

Елдегі несие көлемі 25 трлн теңгеге жуықтады

2025 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда халыққа берілген несие көлемі 19,8%-ға өсіп, 24,8 трлн теңгеге жетті. Бұл туралы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі хабарлады.

Ведомство деректеріне сәйкес, бөлшек несиелердің қарқыны 2024 жылмен салыстырғанда біршама бәсеңдеген. Атап айтқанда, өткен жылы бұл көрсеткіш 23,9% болған.

Халыққа берілген қарыз құрылымына көз жүгіртсек: Ипотекалық несие 14,6%-ға өсіп, 6,9 трлн теңгеге жетті.

Тұтынушылық несие көлемі 21%-ға артып, 16,7 трлн теңгені құрады. Сонымен қатар кепілсіз тұтынушылық несиелердің өсу қарқыны 2024 жылғы 29,3%-дан 2025 жылдың қорытындысы бойынша 14,5%-ға дейін төмендеді.

Агенттік бұл баяулау тұтынушылық қарыздар сегментіндегі тәуекелдерді шектеу бойынша қабылданған шаралармен байланысты екенін атап өтті. Атап айтқанда, жаңа кепілсіз несие беру көлемінің өсу қарқыны 22,6%-дан 6,1%-ға дейін азайған.

Бұл ретте тұтынушылық несие берудің өсуіне автонесиелер айтарлықтай үлес қосты. Бір жыл ішінде олардың көлемі 42,4%-ға өсіп, 4 трлн теңгеге жетті.

2025 жылғы желтоқсанда ұлттық валютадағы халыққа берілген несиелер бойынша орташа сараланған мөлшерлеме 18,3% болды. Бұл 2024 жылғы 17%-бен салыстырғанда жоғары.

2026 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша мерзімі 90 күннен асқан берешегі бар халық қарыздарының үлесі 4,3%-ды немесе 1,07 трлн теңгені құрады. Бір жыл бұрын бұл көрсеткіш 3,8% болған.

Жалпы алғанда, Қазақстанның банк секторы өсім көрсетіп отыр. 2025 жылы банктердің активтері 15%-ға артып, 70,8 трлн теңгеге жетті. Бұл экономикаға берілетін несие көлемінің кеңеюімен байланысты.

Бокстан Қазақстан құрамасы Испаниядағы турнирде 6 алтын медаль жеңіп алды

Бокстан Испанияның Ла-Нусия қаласында өтіп жатқан Voxam Elite-2026 турнирі өз мәресіне жетті. Қазақстан аталған халықаралық турнирде 6 алтын, 5 күміс және 6 қола медаль жеңіп алды.

Санжар Тәшкенбай (50 келіге дейін), Махмұд Сабырхан (55

келіге дейін), Төрехан Сабырхан (70 келіге дейін), Нұрбек Оралбай (85 келіге дейін), Айбек Оралбай (90 келіден жоғары) және әйелдер арасында Умида Садықова (80 келіден жоғары) жарыста алтыннан алқа тақты.

Аман Қонысбеков (75 келіге дейін), Сағындық Тоғамбай (90 келіге дейін), Нұрасыл Асылхан (90 келіден жоғары) және әйелдер арасында Панар Сейітханқызы (80 келіден жоғары), Назерке Серік (65 келіге дейін) күміс медальға ие болды.

Айта кетейік, бұған дейін Тимур Нұрсейітов (75 келіге дейін), Азамат Бектас (80 келіге дейін), Нұрбек Мұрсал (70 келіге дейін), Нұрзат Оңғаров (50 келіге дейін), Гүзәл Садықова (80 келіге дейін) және Эляһұр Тұрғанова (48 келіге дейін) жарыста қола жүлде алған еді.

«Созақ үні»-ақпарат.